

УРАВНЕНИЕ ЧАСТОТ ПРИЗМАТИЧЕСКОЙ БАЛКИ И ЕГО ПРИЛОЖЕНИЯ К ЗАДАЧЕ ОПРЕДЕЛЕНИЯ МЕХАНИЧЕСКИХ КОНСТАНТ КОНСТРУКЦИОННЫХ МАТЕРИАЛОВ

Александр В.І. Скварченко В.О. Шварц С.С.

Народна государственная морская академия (Украина),

Король Е.В.

Херсонский государственный аграрный университет
(Украина)

Введение. При экспериментальном определении механических констант материалов динамическим методом авторы столкнулись с проблемой дефицита справочной информации в задаче о колебаниях призматической балки с компактной массой на конике. Определение собственных частот для призматических балок не представляет принципиальных затруднений и сложности в многочисленных справочных пособиях. Однако оказалось, что все доступные источники копируют, причем в некром качестве, графики замечательные из стационарной библиографической редакции справочника [1]. Точности предstawленных этим графиками данных для целей исследования недостаточна. Уравнение собственных частот для отображения в многочисленных справочных пособиях не представляет никакой ценности. Поэтому предлагается таких решений должно быть отображено в отдельных пособиях. Однако оказалось, что все доступные источники ожидает, что результаты таких решений должны быть отображены в многочисленных справочных пособиях. Однако оказалось, что все доступные источники копируют, причем в некром качестве, графики замечательные из стационарной библиографической редакции справочника [1]. Точности предstawленных этим графиками данных для целей исследования недостаточна. Уравнение собственных частот, из которого пользователь указанных пособий при наличии персонального компьютера и многочисленных свободно распространяемых программ извлечь бы интересующую его информацию, отсутствует.

Цель разработки. Отмеченная выше, своеобразная «утрача» полной информации обусловлена различными причинами, в том числе ходом развития науки, техники и изобретательского дела. В данной работе была поставлена цель – восполнить некоторые из возникших информационных пробелов в форме уточненных решений задач теории колебаний, с практическим приложением к задачам определения механических констант материалов.

Учёт сдвига при изгибе. Техническая теория поперечного изгиба балок содержит определенные внутренние противоречия, проявляющиеся при определении перемещений как у относительно коротких, так и у балок с широким развитием поясков, например в составе судовых конструкций типа двойного дна или бортов. Это же обстоятельство, в частности, предусматривает разную минимальную линию стандартных обратных при определении модуля Юнга путем испытания на изгиб по так называемым трех- и четырехточечным схемам и связано с влиянием деформаций сдвига. Задача об изгиб балок с учетом сдвига всегда требует внимания специалистов в строительной механике кораблей и достаточно подробно рассмотрена [2, §52].

Для консольной балки линии l с потонной массой m при сосредоточенной массе M_p на свободном конце, авторами получено уравнение частот относительно собственных частот λ_n и изгибной EI и свивтовой G жесткости

$$f(\lambda_n, EI, G\omega) = \left(a_{22}^{(n)} - a_{20}^{(n)} a_{02}^{(n)} / a_{00} \right) \left(a_{33}^{(n)} - a_{31}^{(n)} a_{13}^{(n)} / a_{11}^{(n)} \right) - \left(a_{32}^{(n)} - a_{30}^{(n)} a_{02}^{(n)} / a_{00} \right) \left(a_{23}^{(n)} - a_{21}^{(n)} a_{13}^{(n)} / a_{11}^{(n)} \right) = 0 \quad (1)$$

Г.І.С.

$$\begin{aligned} a_{11}^{(n)} &= 1 - \frac{EI}{G\omega} \lambda_n^2; & a_{02}^{(n)} &= 1 + \frac{EI}{G\omega} \mu_n^2; & a_{13}^{(n)} &= \frac{m}{\lambda_n} a_{02}^{(n)}; \\ a_{20}^{(n)} &= j_n^2 \operatorname{ch}(j_n l) a_{00}^{(n)}; & a_{23}^{(n)} &= -\mu_n^2 \sin(\mu_n l) a_{02}^{(n)}; \\ a_{30}^{(n)} &= j_n^3 \operatorname{sh}(j_n l) a_{00}^{(n)}; & a_{31}^{(n)} &= j_n^2 \operatorname{ch}(j_n l) + \frac{M_p \lambda_n^2}{EI} a_{00}^{(n)} \operatorname{ch}(j_n l); \\ a_{32}^{(n)} &= j_n^3 \operatorname{sh}(j_n l) + \frac{M_p \lambda_n^2}{EI} a_{00}^{(n)} \operatorname{sh}(j_n l); \\ a_{10}^{(n)} &= \mu_n^3 \sin(\mu_n l) + \frac{M_p \lambda_n^2}{EI} a_{02}^{(n)} \cos(\mu_n l); & a_{33}^{(n)} &= \mu_n^3 \sin(\mu_n l) + \frac{M_p \lambda_n^2}{EI} a_{02}^{(n)} \sin(\mu_n l); \end{aligned} \quad (2)$$

Основные формы решения частотного уравнения. Трансцендентное уравнение (1) может быть разрешено относительно любого параметра, если остальные заданы. Для этого исследование интересует векторные задачи.

Первая, обычно рассматриваемая в теории колебаний задача, назовем ее прямой. В ней искается в отрезке субстанциальная частота λ_n , которая, как известно, образует конечную последовательность. Из этой последовательности практически можно найти аналитически, так как «батонное» решение линейно приводит лишь первые 2–3 члены до 5 гармоник, пока полузвана включено точно описывает напряженно-деформированное состояние, пока полузвана форму колебания в несколько раз превышает размер (высоту) балки в плоскости колебаний. Следовательно, чем больше относительная длина балки, тем больше частот собственных колебаний с приемлемой для практики точностью можно найти аналитически. Поскольку корни частотного уравнения нельзя найти аналитически, необходимо воспользоваться одним из численных методов ориентированных на современную вычислительную технику [3]. Здесь необходимо решить две проблемы: локализации корней и подбора подходящего метода их уточнения в каждом интервале содержанием кирпичей.

Обратная задача заключается в следующем. Путь для заданной балки известны несколько собственных частот λ_n , например, определенных экспериментально. Нечего помимо найти один из ее неизвестных параметров входящих в частотное уравнение и прочностных представляет определение механических констант материала балки и прочностных материалов, например, модуля Юнга E . Одним из конструкционных материалов, например, модуля Юнга E , одним из динамических источников. Эта задача с вычислительной точки зрения не отличается от предыдущей. Поскольку уравнение (1) нелинейно относительно E , в результате вычислений будет найден ряд значений физически ограниченный нулем и модулем изображе жесткого из известных в природе материалов – алмаза. Т.е. снова возникает проблема выделения инструментального корня, например, сравниванием с определенным другими методами окончательная проверка достигается решением прямой задачи и сопоставлением общих собственных частот с экспериментальными.

Алгоритм и программа решения прямой и обратной задач для частотного уравнения

Программы для частотного уравнения прямой и обратной задач для частотного уравнения разработаны на языке Pascal ABC. Локализация и уточнение корней в том и другом случае выполняются одинаково. Для выделения корней применяется квадратурное итерационного интервала с постоянным шагом, величина которого подбирается путем численных экспериментов. Если на границах локального интервала функция имеет разные знаки, то это свидетельствует о наличии в нем по крайней мере одного корня. После чего следует процедура сужения этого интервала до

$$\begin{aligned} j_n &= \lambda_n \sqrt{-\frac{m}{2G\omega} + \sqrt{\left(\frac{m}{2G\omega}\right)^2 + \frac{m}{2\pi EI}}}; \\ &= \lambda_n \sqrt{\left(\frac{m}{2G\omega}\right)^2 + \frac{m}{2\pi EI}} \end{aligned} \quad (2)$$

момента, коли сго діни стає менше заданої точності определення корней. Для уточнення корней використано метод позитивного дедалюса облаштований гарактированою схемою. Решение частотного уравнения (1) относительно λ выполняется с помощью программы *console*. Эта же программа используется для проверки найденных с помощью программы *console* предполагаемых значений модуля E .

Некоторые результаты решения прямой и обратной задач в табл. 1 приведены раздельно результатов полученных при тестировании программ *console* и *console*.

Таблица 1 – Результаты тестирования программ

Максоабартигне параметри образца: $I=0.1$, $b=0.01$, $h=0.002$, $g=7800$, $m=0.156$, $mu=0.5$, $Om=1.6666666666667E-5$, $I=6.6666666666667E-12$, $Mp=0.0312$,
Программа <i>console</i> , для $E=2^{10}$ Па
$a_1=338.592612838745$,
$a_2=1633.94769439697$,
$a_3=14714.9616409302$,
$a_4=30469.3702102661$,
$a_5=51815.8680130005$

Выводы и рекомендации. Разработан динамический способ определения спрятаных образцов, когда традиционные методы и обработка становятся неприменимыми.

Взамін неполних і недостаточно точних справочних даних, приводимих в доступній літературі предложен програмний комплекс, що дозволяє розглянути рішення прямого і оберненої задачі для уточненого частотного уравнення.

С ростом номера тона собственных колебаний возрастает погрешность их определения из частотного уравнения (1). Поэтому в динамическом методе определения модуля Кінга, при решении обратной задачи для частотного уравнения, по возможности следует использовать значение наиболее низких из найденных экспериментально собственных частот, желательно первого тона.

ЛІТЕРАТУРА

- Ананьев И. В. Справочник по расчету собственных колебаний спрятаных систем – ОГИЗ Гостехиздат, 1946.
- Суслов В. П., Кошанов Ю. П., Спихаренко В. Н. Строительная механика корабля и основы теории упругости – Л. Судостроение, 1972. – 720 с.
- Ланцов К. Практические методы прикладного анализа – Справочное руководство / Пер. с англ. М. З. Каннера, под ред. А. М. Долинина – М. Гос. изд. физико-математической литературы, 1961. – 524 с.

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОЦЕСУ ВЗАЄМОДІЇ ПНЕВМОКОЛІСНОГО РУШЯ З ОПОРНОЮ ПОВЕРХНЕЮ, ЩО ДЕФОРМУЄТЬСЯ

Базака М.М., Пелейк Л.Є., Аржаков Г.О.

Київський національний університет будівництва і архітектури (Україна),
Васильківський державний архітектурно-будівельний університет
(Росія)

Воронезький державний архітектурно-будівельний університет

Ветун. Застосування колісних землерийно-транспортних машин (ЗТМ) підвищеної

спрійичної потужності вантажопільвомності під час виконання значних обсягів земельних робіт за суттєву економію коштів та енергозносу за рахунок більш ефективного використання потужності рушійної установки, зниження показників питомої витрати енергоефективності праці та скорочення тривалості роботи машинами.

Однак булавинчасті шини в цих машинах є важливими конструктивними елементами іх колісової обважнання і значною мірою визначають експлуатаційні та техніко-експлуатаційні якості.

Тому підвищення ефективності колісних ЗТМ нерозривно пов'язане з дослідженням роботи пневмоколісного рушя із підвищеним його робочих характеристик [1].

Актуальність дослідження. Для ЗТМ характерними є два режими руху – тяговий і підйомковий. Причому, тягальний режим роботи машини залишає значні залишки відстину від загального тривалості тягової циклу. Враховуючи особливості роботи підйомника ЗТМ, найбільший інтерес представляє прямолінійний рух машини, при якому вона підіймається максимальними значеннями сили тяги, піддається силовому впливу на підйомової машини та опорної поверхні руху. Механічні властивості пневматичної шини підіймають істотний вплив на здатність колеса спрятмати і перетворювати зовнішні стискальні функції в силу тяги. Пневмоколоційний рушій при коченні по опорній поверхні стискається із зовнішньою навантаженням, що спричиняється до появі складних деформацій в пневматичній шині.

Підйом колеса, в її каркасі в брекетах, що видбуваються в процесі підймання на надлишковим внутрішнім тиску, частково перерозподіляючи їх на частину ободів колеса. Викликають зміну внутрішнього тиску, частково перерозподіляючи зовнішнє ободівне навантаження, що можна віднести до конструктивних пневматичних шин з її окремими параметрами, до яких можна віднести конструктивні особливості, геометричні розміри, внутрішній тиск повітря тощо. Навіть з застосуванням чотирьох методів чисельного аналізу представляє дещо значні труднощі [4], тому постає задача експериментального дослідження роботи пневмоколоційного рушя ЗТМ.

Постановка задачі. На випробувальному стенду для дослідження роботи колеса з пневматичною шиною отримали залежності, що характеризують вплив виду та стану опорної поверхні, розмірів і робочих характеристик ВІШ, внутрішнього тиску, повітря в шинках на тягові зчепи в застосуванні пневмоколоційного рушя при прямолінійному русі.

Результати дослідження. Експериментальні дослідження проводились авторами за підтримкою Міждержавної співпраці в галузі виробництва, виробувань і складування пневматичних шин для позашляхових транспортно-технологічних засобів різкого підвищення в країнах СНД у літні – серпні 2011 року на самодільном рушії з колесами з ВІШ при прямолінійному русі в умовах Підлогону, що піддається роботі окремого колеса з ВІШ при прямолінійному русі в умовах Підлогону, які встановлені відповідно до нормативно-технічної документації (Росія).

В якості об'єктів дослідження було прийнято серії пневматичні шини розміром 14x6.5x23 моделі В-71 і 137.5x39 моделі Ф-7 за ГОСТ 8430-2003 і ГОСТ 26585-2003, що є